



Københavns Kommune V. TMF - MKB
Islands Brygge 37
2300 København S

Att. Daniel Koudal

Afgørelse, VVM-screening af skybrudsprojekt i Fælledparken

Teknik- og Miljøforvaltningen har den 31. januar 2025 modtaget en VVM-ansøgning fra Teknik- og Miljøforvaltningen Mobilitet, Klimatilpasning og Byvedligehold om VVM-screening af skybrudsprojekterne, Fælledparkprojekterne, se oversigtskort 1.

Projektet er beliggende Fælledparken, 2100 København, matrikelnummer Matr.nr. 158a, Udenbys Klædebo Kvarter, København. Arealerne er ejet af Københavns Kommune.



Oversigtskort 1: Kortoversigt, projektområdet.

24. februar 2024

Sagsnr.
2024-0162777

Dokumentnr.
2024-0162777-3

Sagsbehandler
Thomas Iversen

Bygge-, Parkerings- og Miljø-
myndighed
Virksomheder og VVM

Njalsgade 13
Postboks 380
2300 København S

E-mail
cj7c@kk.dk

EAN nummer
5798009809452

Ansøgningen er indsendt iht. miljøvurderingslovens¹, § 19 og Teknik- og Miljøforvaltningen vurderer, at projektet omhandler et projekt på miljøvurderingslovens bilag 2, punkt 10b) Anlægsarbejde i byzone, og punkt 10f) Anlæg af vandveje, kanalbygning og regulering af vandløb samt punkt 10g) Dæmninger og andre anlæg til opstuvning eller varig oplagring af vand.

Afgørelse

Teknik- og Miljøforvaltningen vurderer på baggrund af kriterierne i miljøvurderingslovens bilag 6, at projektet ikke må forventes at påvirke miljøet væsentligt, og dermed ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse. Afgørelsen er truffet efter miljøvurderingslovens § 21.

Afgørelsen vil blive offentliggjort på kommunens annonceringsportal, www.kk.dk/annonceringsportalen med en klagefrist på 4 uger.

Afgørelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, jf. miljøvurderingslovens § 39.

Lovgivning

Iht. § 19 i miljøvurderingsloven skal bygherren før etablering, udvidelse eller ændring af projekter omfattet af lovens bilag 2 indgive en skriftlig ansøgning til den kompetente myndighed. Myndigheden træffer iht. til miljøvurderingslovens § 21 afgørelse om, hvorvidt et projekt omfattet af bilag 2 på grund af dets karakteristika, placering, art og kendetegn er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse. Ved vurderingen skal myndigheden tage hensyn til kriterierne i lovens bilag 6. Afgørelsen skal desuden tage hensyn til vurderinger af indvirkningen på miljøet, der er foretaget i medfør af EU-lovgivningen. Anlægget er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, punkt 10.b. Anlægsarbejde i byzone, punkt 10.f. Anlæg af vandveje, kanalbygning og regulering af vandløb samt punkt 10.g. Dæmninger og andre anlæg til opstuvning eller varig oplagring af vand.

Iht. til habitatbekendtgørelsen² § 6 skal der før der træffes afgørelse foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Jf. bekendtgørelsens § 10 kan der ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte, kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a.

¹ Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) (LBK nr. 4 af 03/01/2023)

² Habitatbekendtgørelsen (BEK nr. 1098 af 21/08/2023)

Høring

Forvaltningen har gennemført en høring af berørte myndigheder jf. miljøvurderingslovens § 35 stk. nr. 1. Københavns Museum har udtalt følgende:

"D. 27. maj 2024 har museet lavet en vurdering på baggrund af en gennemgang af kulturhistoriske kilder samt en mindre forundersøgelse i dybde på ca. 1 m. (højre side af den nordgående sti mellem Niels Bohr Institutet og Øster Allé). Der viste sig at være en tidligere, omfattende reguleringen i terræn i forbindelse med anlæggelse af fodboldbanerne og må forventes at have haft en negativ effekt på bevaringen af eventuelle fortidsminder i form af forhistoriske bebyggelsesspor såsom stolpespor, gruber, osv. Det vurderes, at der stadig er potentiale for fund af kulturhistoriske levn på Blegdams Fælled, alt efter jordarbejdets placering, dybde og omfang. Bygherre er i dialog med København Museum, som har udført en arkæologisk observation ifm. søgegravninger efter dræn på Blegdamsfælleden. Museet har vurderet, at der ikke var grundlag for at anbefale yderligere forundersøgelser. I tilfælde af arkæologiske fund, kontaktes museet."

Styrelsen for Patientsikkerhed har udtalt følgende:

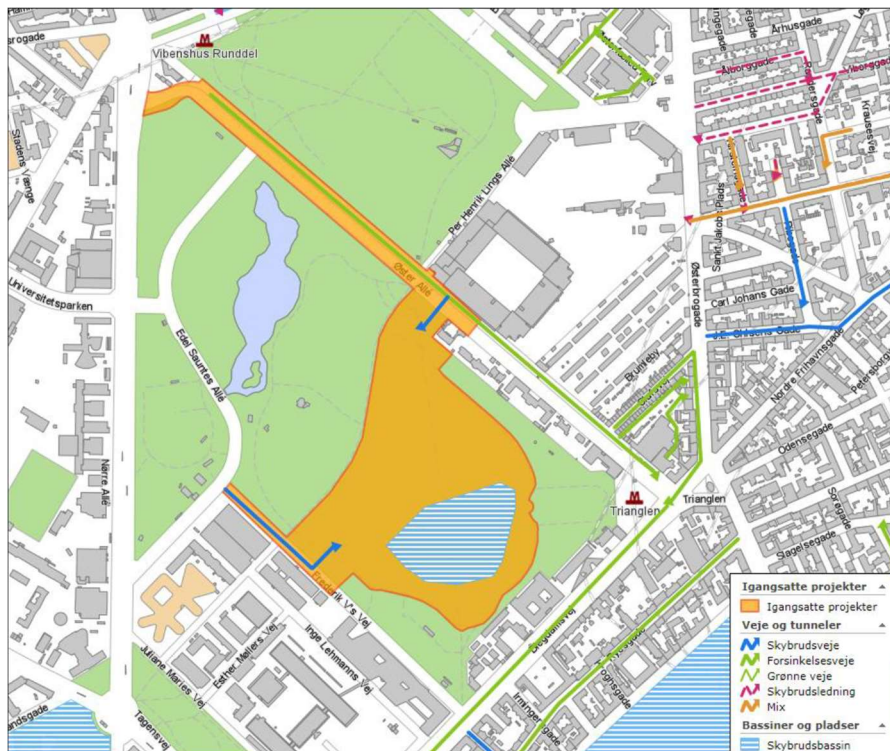
"Borgere ved kontakt med spildevandsforurenede vand udsættes for en potentiel sundhedsfare. Ved etablering af et anlæg til håndtering af spildevandskontamineret vand i en park, med offentlig adgang, er det vigtigt, at der træffes foranstaltninger som sikrer at borgere ikke udsættes for en sundhedsfare. Af oplysninger i miljøvurderingsskemaet fremgår det, at kommunen vil imødegå at befolkningen kommer i kontakt med spildevandsforurenede vand/og forurenede materialer, hvilket vi tilslutter os."

Redegørelse

Miljøvurderingslovens bilag 6 angiver en række kriterier, der skal anvendes ved vurdering af, om et anlæg kan få væsentlig indvirkning på miljøet. Vurderingen er foretaget på baggrund af anmeldelsen.

Projektets karakteristika

Skybrudsprojektet består af 3 delprojekter; Frederik V's Vej (NO5), Fælledparken (NO6) og Øster Allé (NO7), der samlet betegnes som Fælledparkprojekterne, se oversigtskort 2. Projektet har til formål at sikre mod en klimafremskrevet 100 års regnhændelse i lokalområdet. Dette gøres ved at tilbageholde regnvand i Øster Allé, samt lede skybrudsvand fra vejarealerne ind til forsinkelse i Fælledparkens sydlige del, Blegdamsfælleden.



Oversigtskort 2: Projektområdet markeret med orange

Projektet sikrer mod skybrudshændelser ved at lede skybrudsvand fra de to vejarealer ind til forsinkelse i Fælledparkens sydlige del, hvor der etableres en 'fejebakke'-form, som vandet kan stuve op. Anlægsperioden forventes at være et år, fra 08/2025 - 08/2026.

NO5 og NO7

Det ene af de to vejprojekter (NO5) består af en rende under Frederik V's vej med rist som dække med ca. 25 m². Det andet vejprojekt (NO7) indebærer under Øster Allé at etablere skybrudsmagasiner, her 420 m². For begge projekter leder opblandet regn- og spildevand fra vejareal til opmagasinering i parken.

NO6 Fælledparken

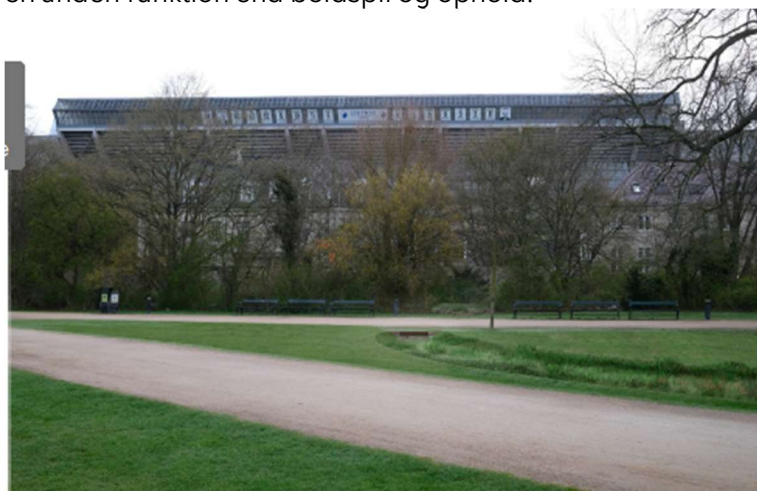
Fælledparkprojektet udformes så den sydligste del af Fælledparken kan anvendes til forsinkelse af skybrudsvand. Anlægget er samtidigt udformet, så det visuelt og fysisk er diskret og kun i minimal grad påvirker den eksisterende brug af parken (boldspil, færdsel gennem parken, mv) og beplantningen. Realisering af projektet kræver lokale ændringer i form af terrænsænkninger og hævnings for at transportere regnvand og tilbageholde regnvand på forsinkelsesarealet i Fælledparken.

Dette udformes så den sydligste del af Fælledparken kan anvendes til forsinkelse af skybrudsvand og modtage vand fra indløbszonerne Frederik Vs vej og Øster Allé og fra selve parken. NO6 kan opmagasinere 4.450

m³ opblandet skybrudsvand, hvilket svarer til 0,35 m. vand. Anlægget er udformet med terrænregulering, så vandet ledes til et bassin, der har form som en "fejebakke".

Projektet indebærer mindre terrænændringer, nærmere bestemt udgravning af lavninger med underføringer under stier, etablering af et lavt dige og sænkning af terrænet med op til 40 cm. indenfor hele oversvømmelsesområdet. Terrænændringerne er beskedne i højde, men strækker sig over et større areal. Hævningerne og de slyngede, grønne lavninger kan ses nedenstående i figur 1-3. Lavningerne placeres langs den eksisterende perimetersti, udenfor boldbanerne og så de eksisterende træplantninger undgås.

Beplantningen i lavningerne vil driftes sjældnere for at opnå et andet udtryk end resten af brugsplænearealet for at formidle, at disse arealer har en anden funktion end boldspil og ophold.



Figur 1: Fremtidige forhold



Figur 2: Fremtidige forhold



Figur 3: Fremtidige forhold

Menneskers sundhed

Hygiejne

Projektet har til formål at håndtere skybrudsvand, hvilket indebærer overfladevand opblandet med sort spildevand. Styrelsen for Patientsikkerhed har udtalt generelt for skybrudsvand, at det ved opblandet spildevand (skybrudsvand) er vigtigt ikke at opholde sig, hvor der står vand eller aflejringer.

Oprydning efter skybrudshændelse

Ved aflejringer efter opblandet spildevand (kloakvand) instrueres Teknik- og Miljøforvaltningens drift i at fjerne sediment- og affaldsrester umiddelbart efter at skybrudsvandet er nedsivet. Oprensning af parken vil afhænge af regnhændelsens intensitet og varighed samt vejret i den følgende periode.

Der vil være risiko for opblandet skybrudsvand og spildevand ved skybrudshændelser T11 og derover, hvilket teoretisk svare til en hændelse i fælledparken hvert 11 år. Det vil sige, der efter et skybrud hændelse på T11 eller større skal ske en oprensning, hvor slam og andet tilskyllet materiale fjernes, og græsfladen spules. Der vil endvidere blive taget prøver, så forureningsgraden kan monitoreres for beslutning om, hvornår anlægget igen kan anvendes (forventeligt efter 7-14 dage). Det er blandt andet solens UV stråler der er med til at nedbryde bakterier fra spildevandsaflejringer.

Det er en del af projektet at fælledparkens brugere vil blive orienteret om ovenstående ved permanente informationsskilte.

Udledning og dræn

Nedsivning

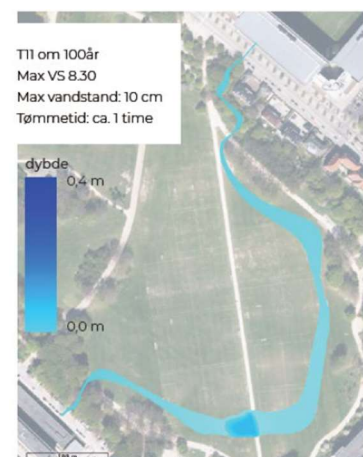
Ved skybrudshændelser på T11 eller større skal skybrudsvand nedsives indenfor et oversvømmelsesområde i den østlige del af Blegdamsfældeden, se figur 4 og 5.

På baggrund af undersøgelser af nedsivningsevnen (2900 mm/døgn) i projektområdet vurderes det af rådgiver, at skybrudsvandet er nedsivet fra oversvømmelsesområdet indenfor 24 timer, og måske helt ned til 1-3 timer. Nedsivningen kræver meddelt nedsivningstilladelse. Nedenstående figur 4-5 viser vandmængden ved en T11 og T100-hændelse, hvor vandstanden i sidstnævnte er op til 0,33 m.

Det bemærkes, at vand, der afledes fra befæstede arealer, defineres som spildevand jf. spildevandsbekendtgørelsens § 4 (BEK nr. 13933 af 21/06/2021). Lavningerne som afleder skybrudsvand fra de befæstede arealer samt oversvømmelsesområdet vil derfor blive defineret som et spildevandsanlæg if. spildevandsbekendtgørelsens § 4, stk. 7.



Figur 4: T100-hændelse med skybrudsvand og opblandet spildevand



Figur 5: T11-hændelse med skybrudsvand og opblandet spildevand

Dræn og tilslutning til kloak

Drænundersøgelser viser, at Blegdamsfælled drænes af et drænsystem, ca. 1 meter under terræn. Det betyder, at justeringer i terræn kan bevirke drænsystemet under banerne indenfor de nye lavninger skal sænkes.

Drænsystemet forudsættes ledt til fælleskloak. Dræntilslutningerne til kloak fastholdes som hidtil efter anlægget er etableret. Det bemærkes, at projektet kan kræve ny tilslutningstilladelse, da der sker ændringer opstrøms ift. den nuværende tilslutning. Hvorvidt projektet kræver en tilslutningstilladelse iht. Miljøbeskyttelseslovens § 28 stk. 3 (LBK nr. 48 af 12/01/2024 afklares i dialog med spildevandsmyndigheden (Københavns kommune).

Drikkevand og jord

Drikkevandsinteresser

Der er ikke særlig drikkevandsinteresser i området. Der gøres opmærksom på, der er en eksisterende nødforsyningsboring til vand (nr. 201.10191) ca. 300 meter væk fra grunden. I tilfælde af grundvandssænkning, skal der ansøges herom til Københavns Kommunes grundvandsafdeling.

Jordafskaffelse og jordforurening

Der er ikke kortlagt jordforurening inden for V1 og V2 i projektområdet, da projektområdet har været anvendt som offentlig park uden forurenende aktiviteter. Projektet forventer at genanvende jorden. Det aktuelle prøvetagningskrav ifm. en §19-tilladelse til at genanvende jorden aftales særskilt med miljøsagsbehandler. Der vil dog være behov for bortskaffelse af ca. 13.600 tons jord fra Øster Allé og ca. 4.200 m³ fra Fælledparken. Alt jord køres til kartering. Er jorden forurennet, vil den blive håndteret efter gældende forskrifter for bortskaffelse af forurennet jord.

Støj, lugt og støv

Støj og støv

Projektet vil i anlægsfasen genere støj fra kørsel, arbejdsmaskiner m.m. Gældende retningslinjer herunder grænseværdier, arbejdstider m.m. overholdes iht. forskrift for bygge- og anlægsarbejder i Københavns Kommune. Jordhåndtering, opbrydning af befæstede arealer og arbejdskørsel i anlægsperioden vil kunne give nogen støvgener, der kan afhjælpes ved vanding af kørselsveje. I driftsfasen giver anlægget ikke anledning til støvgener.

Lugt

Jordhåndtering og etablering af skybrudsmagasiner vil kunne give midlertidige lugtgener i anlægsfasen. Driftsfasen vil ved normal regn ikke være forbundet med lugtgener, da vandet vil være nedsivet indenfor et par timer. Ved større skybrud, som 11-årshændelser og derover,

hvor der har været kloakvand i oversvømmelsen, kan dog give anledning til lokale, midlertidige lugtgener. Skybrudshændelser fra en T11 og større vil ske ca. en gang hvert 11 år, hvilket betyder at lugtgener er meget begrænset i varighed og hyppighed.

Planforhold

Kommuneplan og lokalplan

Projektområdet er beliggende inden for Københavns Kommuneplan 2024-rammeområde O1, der udlægger området til "institutioner og fritidsområder".

Under særlige bemærkninger for rammeområdet for Fælledparken står: *"Der kan inden for området etableres en forsinkelsesplads til midlertidig opmagasinering af vand jf. kommunens skybrudsplan. Forsinkelsespladsens funktion kan integreres med andre funktioner og dens areal kan udgøre del af friarealet".*

Der er ikke en gældende lokalplan for området.

Skybrudsplan

Projektet er en del af skybrudsprojekterne i København med udgangspunkt i Københavns Kommunes Skybrudsplan 2012. Københavns Kommune har siden 2012 arbejdet med "Skybrudsplanen", hvis overordnede formål er at klimasikre/skybrudssikre kommunen samtidig med at have fokus på rekreative områder. Dette har blandt andet resulteret i udvikling af masterplan for vandoplandet "Nørrebro" indeholdende en række projektbeskrivelser og forundersøgelser, herunder Fælledparkprojekterne, hvilket er politisk bestemt.

Fredning

Fælledparken er omfattet af fredning af Fælledparken (1963). I fredningen er det et krav, at tilgængeligheden til fælleden ikke forringes, og at parken skal være åben med adgang for offentligheden. Almenhedens adgang til rekreativ udnyttelse af arealet må dermed ikke begrænses. Ifølge fredningen må der ikke foretages væsentlige ændringer i terræn, kanaler eller søer uden samtykke fra Fredningsnævnet. Da der er terrænregulering, fældning af træer, underføring under stier og ændret arealanvendelse, er der søgt om dispensation hos Fredningsnævnet i efteråret 2024. Etablering og drift af projektet forudsætter, der kan gives dispensation fra fredningen.

Fortidsminder

Der er registreret to fredede fortidsminder i Fælledparken. Et større monument (Genforeningsstenen) i den østlige ende af Rosenhaven og en mindre sten på en lille høj (Ole Rømers ¼ mil sten) på plænen nord for Øster Allé. Under forudsætning af, at anlægsarbejdet ikke påvirker de

fredede fortidsminder, skal der ikke ansøges om dispensation iht. Museumsloven. I projektforslagsfasen har rådgiver taget kontakt til Københavns Museum for at høre om de ønsker at få udført arkæologiske undersøgelser i projektområdet. Museet har udtalt, at der stadig potentiale for fund af kulturhistoriske levn på Blegdams Fælled, men anbefaler ikke yderligere forundersøgelser. Ved fund skal museet dog kontaktes.

Internationale beskyttelsesområder

Det nærmeste område er Natura 2000-området nr. 141 Brobæk Mose og Gentofte Sø, som befinder sig ca. 4,6 km fra projektområdet. Da projektet ligger i en stor afstand fra området, og da der ikke er forbindelse imellem de to, finder Teknik- og Miljøforvaltningen, at det ansøgte projekt, ikke vil påvirke Natura 2000-området.

Beskyttede arter

Der er flere fund af flagermusarterne brunflagermus, vandflagermus, dværgflagermus og troldflagermus og 7 flagermuskolonier i parken. I 2019 og 2023 har Københavns Kommune registreret potentielle flagermustræer i Fælledparken. Der er registreret 7 flagermustræer i nærheden af projektarealet, men ingen flagermustræer indenfor projektområdet. Projektet tilrettelægges, så det giver mindst mulig forstyrrelse for flagermus.

Der vil ikke blive fældet nogen flagermusegnede træer. Der vil ved etablering af projektet blive fældet ca. 30 randbeplantningstræer. De fleste træer har en stammediameter på mindre end 20 cm. og er ikke egnet til flagermus. Der er budgetteret med indkøb og plantning af erstatnings-træer i forhold til fældede træer i forholdet ca. 4 til 1 - altså at der erstattes med ca. 4 gange så mange nye træer i de randområder, hvor projektet medfører fældning af eksisterende træer.

Teknik- og Miljøforvaltningen vurderer, at projektet ikke vil skade bilag IV-arter, da der ikke fældes flagermustræer, og dermed påvirkes yngle- og rasteområder ikke i projektområdet.

Naturbeskyttede områder

Nærmeste beskyttede naturtype i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3 er søen i Fælledparken, 30 meter fra projektområdet. Derudover er der Sortedamssøen 300 meter øst for projektgrunden. Projektet vil ikke påvirke søerne, da terrænreguleringen leder vandet til den sydlige del af parken.

Vurdering og begrundelse

Forvaltningen vurderer på baggrund af kriterierne i miljøvurderingslovens bilag 6, at den samlede påvirkning fra projektet og dets drift ikke forventes at påvirke miljøet væsentligt. På denne baggrund vurderes det, at det ansøgte dermed, ikke er omfattet af krav om miljøkonsekvensrapport og tilladelse. I vurderingen er der lagt særlig vægt på følgende forhold:

- Projektet er i overensstemmelse med Kommuneplan 2024 og Skybrudsplanen 2012. I Kommuneplanen redegøres der for at, der inden for området kan etableres en forsinkelsesplads til midlertidig opmagasinering af vand jf. kommunens skybrudsplan. Forsinkelsespladsens funktion kan integreres med andre funktioner og dens areal kan udgøre del af friarealet.
- Projektet vil ikke påvirke Natura 2000-områder eller påvirke yngle- og rasteområder for bilag IV-arter. Projektet vil ikke påvirke beskyttede naturtyper.
- Projektområdet er ikke beliggende i et område med drikkevandsinteresser. Ved skybrudshændelser ca. en gang hvert 11 år vil regnvand og en mindre andel spildevand opstuves indenfor projektområdet. Det op-stuvede regnvand vil delvist nedsives og delvist blive drænet til kloak med forsinkelse.
- Projektet vil kun i helt ubetydeligt omfang forringe rekreative forhold, da større skybrudshændelser kun forventes at have en hyppighed på en gang hvert 11 år og er af midlertidig karakter. Ved en hændelse vil adgangen til det opstuvede areal i en lille del af parken være begrænset i 7-14 dage, efter endt skybrudshændelse. Det er en del af projektet at eventuelle aflejringer efter skybrudshændelser håndteres af driftsmedarbejdere i Teknik- og Miljøforvaltningen. Det er ligeledes en del af projektet at der opsættes skiltning med oplysning af forhåndsregler ved tilfælde af skybrudshændelser.
- Projektet kan medføre midlertidige lugtgener i anlægsfasen i forbindelse med jordhåndtering. Ved større skybrud i driftsfasen kan der ca. en gang hvert 11 år, dannes aflejringer på plænen fra skybrudshændelser. Det er en del af projektet at der umiddelbart efter en skybrudshændelse sker relevant oprydning.
- Anlægsarbejdet vil i anlægsperioden overholde Bygge- og anlægsforskrift i København og medfører ikke støj i driftsfasen.

Teknik- og Miljøforvaltningen vurderer samlet set, at etablering og drift af projektet ikke har en art, dimension eller placering, der må antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet og er dermed ikke forudsætter miljøkonsekvensvurdering og tilladelse.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet for så vidt angår retslige spørgsmål jf. miljøvurderingslovens § 49, stk. 1. Klagen skal indgives inden 4 uger fra tidspunktet for offentliggørelse af afgørelsen jf. § 51.

Klageberettiget er miljø- og fødevareministeren, enhver med retlig interesse i sagens udfald og landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelse af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Klage skal indgives via klageportalen, som er at finde på <https://naevne-neshus.dk/>. Vejledning omkring håndtering/teknik i forhold til den digitale selvbetjening kan fås ved at rette henvendelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet supportfunktion. Se mere herom på <https://naevneneshus.dk/>.

Bemærk at Miljø- og Fødevareklagenævnet som udgangspunkt skal afvise en klage, der kommer uden om klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Ved ønske om at blive fritaget for at bruge klageportalen, fremsendes en begrundet anmodning herom til den myndighed der har truffet afgørelsen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som herefter træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Det koster et gebyr at få behandlet en klage i Miljø- og Fødevareklagenævnet. Information om klagegebyr kan findes på <https://naevneneshus.dk/> under klagevejledning.

Søgsmålsfristen for domstolsprøvelse af afgørelsen er 6 måneder fra offentliggørelse af afgørelsen.

Venlig hilsen
Thomas Iversen
Miljøsagsbehandler